

ALDUNAI LAPOK

közlöny BÁCSKA számára.

Szerkesztő-hivatal:
Bárányutca, 484 sz., hová minden a lapot érdeklő
küldemények bérmentve intézendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ár: helybe vagy vidékre egy évre 4 forint,
réltre 2 fr., negyed évre 1 fr. oszt. ért.

Hirdetmények beiktatási díja:
Egy háromhasábos sor helye 6 kr.; ismételve
3 kr.; bélyegdij 36 krajcár.

GAZDÁSZAT, IPAR, KERESKEDELEM.

Árkelet a bécsi börzén september 12-kén.

Nemzeti kölesön	75.70	Ejsz vaspálya 1000 pft.	180.—	Hitelintézeti sorsj. 104 oft.	104.—	Budai sorsjegy 40 oft.	37.50
5% metalliques	64.25	Allam-vaspálya 200 pft.	244.—	Duna-gőzh.-tás. " 100 oft.	94.—	Windischgrätz " 20 pft.	23.—
5% magy. földt. kötv.	67.—	Nyugoti-pálya 200 pft.	183.—	Hg. Eszterházy " 40 pft.	81.—	Gr. Keglevich " 10 pft.	13.50
5% erdélyi " " " "	62.—	Tiszai-pálya 200 pft.	147.—	Hg. Salm " 40 pft.	37.—	Augsburg váltó	114.50
5% bán. horv. és szláv	65.—	Duna-gőzh.-társ. 500 pft.	386.—	Hg. Pálffy " 40 pft.	38.50	London " " "	123.25
Bankrészvény	745.—	Triesti Lloyd-társ. 500 pft.	155.—	Hg. Clary " 40 pft.	36.—	Arany " " " "	6.38
Hitelintézet	169.50	Budapesti lánchid 500 pft.	365.—	Gr. St. Genois " 40 pft.	36.—	Ezüst 100 forintért	133.75

A házi állatok száj- és körömjárványai körül megtartandó barmászat-rendőri szabályrendeletek.*

Mint hogy én e bajnak eredete-, folyama- orvoslása- és elhárításáról, mennyi egy mezei gazdának szükséges, értekeztem: még különösen célszerűnek tartom, ezen ragályos állati kóroknak megakadályoztatása végett, a következő barmászat-rendőri szabályrendeleteket figyelembe ajánlani.

Mint hogy a járvány többnyire messze elterjedt körgerjes okokból támad, azért annak önálló kifejlődése meg nem gátolható. Mivel azonban mint elragadó betegség oly helyeken is, hol önkifejlődésének feltételei hiányoznak, a töle meglepett marha által behurcoltathatik; annál fogva az alább következő elővigyázat, a járvány behurcolása veszélyének tekintetéből, sürgőseleg szükséges.

1. Megfelelő életrendi eljárás.

Az állati járvány nyavalyák kiterjedése és tovább terjedése a baromnak célszerű életrendi tartása, minden — bár látszólag csekély megbetegülésre ügyelés és minden fertőztetési veszély gondos elkerülése által legbiztosabban elhárítható.

Oly mezei gazda, ki állatait s azoknak egészsége állapotát minél pontosan ismeri és szorgalmasan utánuk lát, betegüléseiket is hamar megismeri. Minél jókorabb ismertetik meg a betegség minél korábban kerestetik segély valamely művelt állatorvosnál, annál könnyebben s valószínűbben is fog az gyógyíthatatni.

2. A baromvásárokról főlügyelet.

Annak meggátolása végett, hogy ragályos betegségekben levő egyes állatok által a fertőzés különféle irányokban lábra ne kapjon s valóságos dögvészre alkalom ne nyújtassék, a baromvásárokról különösen figyelem fordítandó, mert ezeken külön tájakra való állatok összejönnek s onnan ismét különféle irányban hajtának el. Minő fogva a baromnak egészségi állapota mind vásárokról bocsátatása előtt igen gondosan, s ha lehet dologértő egyén által megvizsgálandó, mind a vásár alatt szemeltartandó. De ha környékben dögvész uralkodik úgy egy darabot sem szabad azokra bocsátani, mely a helyi előjáráságtól kiadott igazolvánnyal ellátva nincs, melyben az eladandó állat külsejének leírva, s ha egész farka hajtának, az azt képző darabok számának kitéve, egyszermind megjegyezve kell lenni, miszerint azon helyeken és környékeken, honnan azok jönnek, a házi állatok közt dögnemű betegség nem uralkodik s hogy ezen állatok elhajtásukor is egészségesek voltak. Ha a vásárrahajtás közben egy vagy több darab eladatott, ez az illető helybeli előjáráság által az egészségi bizonyítványon megjegyzendő. Oly állatok, melyek hasonló igazolvánnyal el nem látva gyanusnak tekintendők, s míg csak állatgyógyászilag meg nem vizsgáltattak s így egészségeseknek nem találtattak, a vásárpiacon nem bocsátandók.

Arra is telhetőleg törekedni kell, hogy a vásár tartama alatt egy dologértő egyén mindenkor jelen legyen.

3. A marha- és hússzemle fölötti örökös.

Mint hogy a mészárosok vágómarhájukat rendszeren különféle vidékekről veszik össze, ez okból a helyhatóság rájuk szorosan följeljen. Teljességgel nem szabad nekik megengedni, hogy a vágómarhát gazdasági barmaikkal ugyanazon istállóba állítsák, s még kevésbé, hogy azt a helységbeli barmokkal együtt közlegelőre hajtásák, mert az által az egyik vagy másik darabon lehető ragályos betegség elterjesztésére legtágasabb tér nyitnának.

* Lásd a baromkór-járványt illető belügyminis-
teri rendeletet. 1859. dec. 6. 32592. sz. a.

A rendszerű marha- és hússzemle fölötté szorgos örökösést nem lehet eléggé ajánlani, mert enél nem ritkán valamely ragályos nyavalyának a különféle tájakra és helységekből összevett vágómarha közt létezése legelőszőr derül ki, melynek gyakoribb terjedése aztán még könnyen gátolható. Az 1852. május 27-kén kiadott ausztriai büntető törvénykönyv 401. §-a szerint azok, kik egy újon behozott marhát megsejmlés nélkül levágnak vagy tovább eladnak, vagy az ez iránt hozott külön rendszabásokat meg nem tartják, egytől három hónapigani fogsággal büntetendők, mely büntetés, ha a szabály meg nem tartásából nagyobb kár következett, megkettőztendő s a körülményekhez képest szigorú fogság is ítélendő.

Ezen elővigyázati rendszabályok még szigorúbbak, ha valamely helységben vagy annak legközelebbi környékén valamely járványemű betegség valóságos ki is ütött.

Ugyanez oknál fogva a marha- és hússzemle gondos foganatosítására is mindenütt legelősebb figyelem fordítandó. E mellett gyakran legelősebb lehet valamely aggasztó betegség jelenlétét fölismereni, mert a marhabirtokosok súlyosan megbetegült marhájukat közönségesen a mészárosnak szokták levágásra adni.

A helyhatóságok tehát szorosan ügyeljenek, hogy a szemlék kellőleg eszközöltessenek, valamint a politikai hatóságok is a szemle-jegyzőkönyvek szabályszerű viteléről koronként meggyőződést szerezzenek s az e tekintetben tapasztalt hiányokra nézve hivatalból járjanak el.

Ha megtörténne, hogy mészárosok nyers vagy valamiképp elkészített húst nem szabályszerűleg megsejmlt marhából adnának el, ellenük a büntettek, vétségek és kihágásokat tárgyzó büntetőtörvény 399 §-a szerint kell eljárni.

4. A marhapásztorok, nyuzók és vendégfogadósok fölötti örökös.

Valamely helység marhapásztorának beteg gyógyítása általában, különösen pedig idegen helységbeli tilalmas, mert ily módon a rá bízott esordába könnyen ragályt vihet. Nekie a helybeli előjáró engedelmé nélkül semmi újon vett darabot a nyájba togadni nem szabad, s ő a tulajdonos és előjárót minden betegülési esetről haladé nélkül értesíteni köteles. Oly pásztor, ki valamely beteg marhát eltitkol, a szolgálatból elbocsátandó s körülményekhez képest fogsággal is fenytendő. Szinte ez okból a gyógyítás a nyúzónak is szorosan megtiltandó s előtte a marhaistállóhoz férhetés, mennyire csak lehet elzárandó.

Vendégfogadókba állított idegen ökrök a fogadós saját marhától távol tartandók, s itató-edények, takarmány és gondviselő személyzet általi minden közösség gondosan kerüendő.

(Folytatása következik.)

ERNST JÓZSEF.

A szőlőfürtök friss állapotban tavaszig eltarthatók.

Tudjuk mi becses keresett cikk télen a szőlő, különösen nagy városokban, hol az öszszetöporodott félíg rothadt fürtöket is drágán megfizetik, tavasz felé pedig már hirmondó sem találhatik. Nem hisszük tehát, hogy megvetendő szolgálatot teszünk a gyümölcs-tenyésztőknek azzal, hogy elmondjuk a szőlő oly egyszerű és költség nélküli elrakásának, hogy még tavaszkor is a tőkéről lemetszettekhez hasonló friss szőlőfürtökkel láthatják el asztalukat, és ha úgy kívánják, a piacot mint kertészeti iparunk rendkívül jövedelmező ágával.

A szőlőfürtöknek tökéletesen éretteknek kell lenni, annál fogva a tőkén hagyatnak utóérés tekintetéből a míg lehet, de a derek bekövetkezte előtt mindenestre levágandók, és pedig a szerint, hogy a fürt ter-

mővesszejének egy oly forma hosszú darabjával, milyen rendszeren dugványul szok használtatni. A fűrthöz vágandó termő vesszőn tehát 5—6 rügynek kell lenni, és ennek közepén a fűrtnak, annál fogva a fürt alatt és fölötté is mint egy 2—3 rüggyü vessző nyúlilik.

A fűrtnel levágott vessző felső végén a nyessébb oltóviaszszal betapasztatik, hogy a sejtszövetekben lévő nedvesség kipárolgása megakadályoztassék.

Miután valamennyi elrakandó fürt eként elkészítettet volna, nincs egyéb hátra, mint a vessző alsó végét egy vízzel töltött kis üvegesébe tenni, és az okból, hogy az üvegben levő víz télen keresztül ne poszadjon meg, szükséges a vízben valamely kevés porrá-tört faszenet vegyíteni, és ebben t. i. a faszenben fekszik az egész mesterség. Ezután az apró üvegek szája, melyekben egy-egy fürt vesszeje tétetett, légeellenesen beragasztatik viaszszal, a nyakára zsinog köttetik, és egymásmellé felaggattatnak az üvegek a gyümölcsös kamra falaira illesztett fagereblye fogaira, annál fogva egyik a másikatól 3—3 1/2 hüvelykre esik.

A ki tehát a leirt eljárást követi, még husvét napján is friss szőlőt adhat asztalára, és pedig igen csekély költséggel, mert apró orvosságos üveg minden háznál kerül és olcsón megszerezhető, a munka és fáradság pedig számba sem vehető.

Az egyetlen fáradság mit tán megemlíteni lehet abban áll, hogy időközben netalán rothadó szőlőbogyók eltávolítottatnak, és hogy a gyümölcskamra légnérsékle-
te a fagyponpon alól ne száljon.

Lukácsy.

A bajai takarékpénztár 1860. augusztus-havi forgalma.

Betétegetett	8824	"	70	"
Visszafejtett előlegezés	1076	"	5	"
" " váltó	15085	"	—	"
Kezelési jövedelem	1	"	30	"
Előlegezési kamat	496	"	15	"
Váltó " "	352	"	9	"
Kölesön " "	15	"	24	"
Díjak	135	"	63	"
Január-juliusi bevétel	184529	"	69	"
Január-augusztusi forgalom	210515	"	85	"
Előlegezések	2801	"	—	"
Váltó-kölesön	17185	"	—	"
Kifizetett betételek	6097	"	43	"
" folyó kamat	44	"	52	"
Kezelési költség	59	"	—	"
Kifizetett osztalék	38	"	30	"
augusztus31-iki készpénz	1999	"	92	"
Január-juliusi kiadás	182529	"	76	"
Összesen	210515	"	85	"

Piacok.

BAJA, sept. 15. A forgalom e hét folytán kevésbé volt élénk; az üzerek is kevés kedvet mutatnak a gabonavásárlásra.

A mai hetivásári terményárak így alakultak: buza 4.10—4.25; kétszeres 2.60—2.74; rozs 2.54—2.60; árpa 1.65—1.80; zab 1.28—1.35; kukurica 2.25—2.38.

SZEGED, sept. 12-én. Az üzletben meglepő csend állt be.

Üzleti terményárak: Tisztabuza legjobb 3.99; közép 3.88; kétszeres legjobb 3.36; közép 2.10; árpa legjobb 1.47; közép 1.36; zab legjobb 1.26; közép 1.15; kukurica 2.10 kr

Sorshuzás.

Bécsben, sept. 1-én. 16, 80, 84, 72, 55.

A jövő utósó tétel sept. 18-án záratik be.

Budán, sept. 12-én. 77, 90, 14, 58, 46.

NAPLÓ.

† Hogy Baja nevezetes város, azt mindenki tudja, a ki egyszer lakott benne; de bizonyítja ezt egy, a legújabb időben kiadott konverzácionslekszikon is, melyben a többi közt ez mondatik városunkról: „Van benne egy pompás kastély — herceg Grassalkovicsé — városháza, kaszárnya, vármegeyház szépen kifestve, pompás orgonával; nevezetes kereskedést üz gabonával, híres disznóvásárokkal és 15000 lakossal; — bele lehetett volna még tenni, hogy: esinos prësházzal, kényelmes kövezettel sat., sat.; továbbá: hogy a magyar viselet olyannyira divatba jött, hogy itt még az angyalok is magyar ruhába vannak öltöztetve. A ki nem hiszi, nézze meg Steininger úrnak a cimerét!

† Láttuk Remmas Lajos, a nagy büvész, titkos és eredeti mutatványait; láttuk és bántunk. Bántunk pedig azért, mert Remmas úr „itt még soha nem látott dolgotról beszélt; holott azon mutatványa, midőn az üvegbe vizet tölt, s bort önt ki belőle, nálunk mindenki előtt ismeretes, a ki a bárány vagy az oroszán vendéglőbe jár. Itt is először vizet töltenek a hordókba, aztán bort eresztenek belőle. Ezt a kunsztot minden kocsmáros tudja. Különben azért tartsa meg Remmas urat az ég friss erőben és egészségben, hogy a vizet borrá változtathassa, hogy a vörös répából kávét főzön, hogy a krajcárt aranyra változtathassa s hogy a cédula kihordója minnél több áldást küldjön utána!

† Az érdemdús szerb patriarcha Rajasits ő excja, mint a P. H. mondja, a fejedelem különös kegyelméből hadi gőzöskön megy haza udvari szolgálat kíséretében. E körülmény miatt valószínűleg nem részesülhet ő excja azon megtiszteltetésben, melyet neki visszautazása alkalmával számos pesti tisztelői szántak.

† A Delejti írja: Sokan vannak itt, kik bugyogós nadrágjaikat a szabóhoz küldték, hogy szük magyar nadrágot készítsen belőle. Megfordítva az nehezen járna. Aból is látszik, hogy a németből válhatik ugyan magyar, hanem a magyarból német — soha.

† Kempelent, a Szegedi Híradó szerkesztőjét elfogták. Mint beszélük, Josephstadtba vitették.

† Az igazságügyi ministerium f. e. aug. 21-én, mint mondatik beérkezett panaszok folytán, a temesvári cs. kir. főtörvényszékhez, és álladalmi főügyvédhez következő tartalmú rendeletet bocsátott:

„Az igazságügyi miniszterium f. é. július 9-én kelt 10339 számú rendeletére vonatkozólag a cs. kir. főtörvényszék elnökségének (az állad. főügyvéd urnak) tudtára adatik, hogy a belügyminister ur beegyezésével hozott határozat alapján:

1. következő nyelvek a szerb-bánsági kormányzóság területén hazai nyelveknek tekintendők: a német az egész kormánykerületben, ezenkívül pedig még a szerb és magyar a temesvári, nagybecskereki, zombori és újvidéki kerületekben; a román nyelv a temesvári, lugosi és nagybecskereki, zombori és újvidéki kerületben.

2. Hogy a törvényszékek és álladalmi ügyvédségek hivatalos nyelvéről hozott rendeletek a felek képviselőire nézve is érvényesek, és ennél fogva a felek képviselőinek szabadságában áll, az amazoknak nevében pörös tárgyakbani, vagy pörös tárgyakon kívüli beadványoknál, valamint törvényszéki tárgyalásoknál a német vagy a fennebbi kerület tekintetbe vételével valamely más kijelölt nyelvet, tehát a szerb, vagy a magyar, vagy a román, vagy a horvát nyelvet, a mennyiben egyik vagy másik ezen nyelvek közül a képviselt feleknek anyanyelve, használhatni.

3. Hogy a szerb és románnyelvek használatánál tekintetbe veendő, miszerint az ezen nyelveken szerkesztett beadványok, valamint

a hivatalos jegyzőkönyvek és válaszok latin betűkkel irandók. E szerint az igazságügyi ministerium f. é. július 9-én kelt 100339 számú rendelete részben módosítást szenvedett.

Vége a cs. k. főtörvényszéki elnökségnek és az álladalmi főügyésznek meghagyatik, hogy a fennebbi utólagos szabályukat az alárendelt bíróságokkal, nem különben az ügyvédekkel és közjegyzőkkel illetőleg álladalmi ügyvédségekkel célszerű módon közöljék, és azoknak ezen szabályok megtartását kötelességükké tegyék.

Lapunk 31-ik száma közölte azon főtörvényszéki rendeletet, mely a fennebbi utólagos intézkedés által módosítást szenvedett. A különbség abban áll, hogy míg a négy héttel azelőtt közzé tett rendelet szerint a német nyelv mellett, a magyar és szerb nyelv is az egész helytartósági kerületben hivatalos nyelvvül használható, az újabb rendelet ezt csak a német nyelvre nézve engedi meg, és a szerb és a magyar nyelv csak Temesvár, Nagy-Becskerek és Újvidék kerületeire szorított. (A román és horvát nyelv hatásköre változatlan maradt.)

A Delejti 31. számában közölt nyelvrendelet e pontja szerint: az írásbeli beadványokat, melyek ügyvédnek aláírását kívánják, szükségkép német nyelven kellett szerkeszteni. Ily kikötés Horváth-Slavonországra, Magyarországra, Galiciára sat. nézve nem volt hozva, és a fennebbi módosító utólagos rendelet e tekintetben az egyformaságot hozá helyre.

† Karácsonyi Guido gróf 3000 ftal a pesti vakok-intézete alapítói sorába lépett.

† A nemzeti muzeum teameinek földszítésére eddig 21,497 ft. folyt be.

† Győrött a kereskedő segédek vasárnapi olvasóegyletet alakítottak.

† A horvát szükkölködők javára rendezett sorsjáték huzása okt. vége felé leend. Jegyek kaphatók a bajai takarékpénztárnál.

TÁRCA.

Házasság hirdetés utján.

(Vége).

KIKINDÁTÓL.

O leányok, leányok; ti szirénajkú, tarkaszínű csábalakok!

Hányszor csaltatok ti már meg engemet!

De nincs is előttem legparányibb kredittek sem!

Ez eset után eltökéltem magamban, hogy feledni fogom a multat s jövőben egy nőnek sem hiszek.

Nem is hittem.

De ezzel megint én jártam meg. Az élet nagyon egyforma s unalmas kezdett lenni előttem.

Ekkor jöttem azon gondolatra, hogy megházosodom.

Ezen gondolat pedig, mint minden, a mi új, tetszett nekem. Egy reggelen tehát szépen föllkerekedtem s neki indultam a világnak — asszonyt keresni.

Azonban megint azt tapasztaltam, hogy a nők nagyobb részt — — de hallgatok, mert Talleyrand szerint, nem azért van adva az embernek a nyelv, hogy kibeszélje a mit gondol. Szóval: keresztülvándoroltam huszonhárom falun és tizenegy városban; de feleséget nem szereztem.

Vagy ők nem tetszettek nekem, vagy én nekik.

Már nekem különös malőröm van a nőkkel!

Vége egy alföldi városba érve, azon desperatus gondolatra jöttem, hogy kihirdettem magam az újságban, mint házasulandó fiatal embert.

Tán így több szerencsém lesz.

Gondoltam és végre is hajtottam.

Nemsokára következő, csábító hirdetés volt olvasható az ottani lap hasábjain:

Házassági ajánlat.

Egy 28 éves fiatal ember, (joggal nevezhetné magát 7 évesnek is, miután csak hétszer ilte meg születése napját. Notabene február 29-én született.) — nagyságára nézve valódi juste milieu azaz közép-teremtű; szemei rokonságban vannak a Nendwichtéle tintával, vagyis feketék; orra arisztokratikus, tehát büszke; szája monarchikus, a mennyiben egyedül a feleségét fogja csókolni; bajusza szabadelvű t. i. nem engedi magát holmi bajuszpödrök által reguláztatni; szakált nem visel, (hogy miért? — megmondja annak, a ki felesége lesz;) foglalkozása az illumináció terjesztése, (megjegyzendő azonban, hogy nem szappanos, sem gyufagyáros, sem nem dolgozótársa az augsburgi Allgemeine Zeitungnak;) évi tiszta jövedelme 3—4 ezer forint, (mi biznysága egyszersmind annak, hogy egy kevéssé zseretreméltó s valami kis esze is van neki;) temperamentumára nézve nagyon elüt Cato, Phokion, Heraklitosz és Platontól, a kik arról voltak nevezetesek, hogy sohasem nevettek; — ezen fiatal ember keres magának feleséget; a nő legyen 16—24 éves; rút ne legyen, de valami különös szép se; (semmi sem veszélyesebb a férjre nézve, mint az igen szép feleség!) — birjon a társasélet igényeinek megfelelő műveltséggel; legyen jártas a zenében; — legkívánatosb, ha zongorázni tud; (a fityülés nem vétetik figyelembe;) s végre hozzon magával anynyit, a mennyiből kikerüljön a vacsora, tehát körülbelül 2—3 ezer forintot. Fölvívásomat a dal eme szavaival zárom be:

Ide hát ki férjet kíván;

Nincsen nekem semmi hibám!

Az ajánlatok lepöcsélt levélben „Vesztett paradicsom,“ — Pletykafalu, — poste restante — cím alatt tétessenek!

A titoktartásról kezeskedünk.“

... A hirdetés megjelent.

Mindjárt a második napon három levelet kaptam.

Szóról szóra imígy hangzanak:

„Igen Tisztelt Fijatal Ember!

Önn scharmant Soraji, szólt az első levél, engem egészen Elbájjoltak Monthatom hogy ön Tecik nekem Én mingyár Láтам hogy önn Tugya mi a bontón merd önn igen nagy Szalónember Önn dsentlimén azér is Elhatároztam hogy Ajánlatát elfogodom 24 évesnél valamivel Töb vagyok ugyan de van huszezer forintom (aláhuzva) kész péndzben (kétszer aláhuzva) Tudok igenjó zongoráni a Vándli vót a zongora Mesterem, műveld is Vagyok Azér ha komol szándéka van Önnnek kedves fijatal Ember tsak irjonn a Póstára K. L. Betük alat adig is ádgjó!“

No Kálmán öcsém, gondolám magamban, a mint végig olvastam e levelet, van-e kedved vad körtébe harapni? Mert azt az Isten is tudja, hogy ez vén leány; de nemcsak vén, hanem rút is. Különben húsz ezer forint kész pénz mellett, miként maradt volna otthon? — Aztán minő ortographia!

Inkább sbirnek megyek Nápolyba, minthogy ezt nőül vegyem.

Lássuk a másodikat.

„Tisztelt Izé úr!

A postán az ön számára — $\Delta \Delta \Delta$ jegy alatt — egy skatuja van letéve, a mikor tecczik kiválthatja.“

Á... ez már érdekesebb!

Ugy látszik szereti a romantismust.

Rögtön a postára küldtem inasomat, ki utasításom szerint a skatulyát el is hozta. Felnyitom.

Egy újdonatúj — kötél volt benne. Melléje e sorok voltak csatolva:

„Ha ön oj gyávának, oj silánynak érzi magát, miszerint nem képes egy nőt meghódítani, hanem dobra szorul: akor legjobb, ha ezen kötelet nyakára köti, s a legelső fára felhuzza magát! Ez az én véleményem

a ki önnek neje nem lennék, ha ketten volnánk ezen a kerek világon.

N. N.“

Hm! Ez nem tréfál.

Hanem mintha igaza volna?

Ugy veszem észre, hogy ezen az úton sem fogok boldogulni.

Nézzük a harmadikat!

„Halja az Úr!“

Hohó ez ugyan kurucúl kezdi:

„Akárki legyen az úr, hanem tudja meg azt, hogy vagy on itten 80 asszonyse-mély, — ki leány, ki fiatal özvegy — a kik összebeszéltek, hogyha megtudják, hogy kitsoda az úr, legyen akármiféle náció, nem törődnek vele, hanem úgy megcsufítják, hogy azt a világnak semmiféle szappanyá-val le nem mossa többé! Minő impertinentia az, föltenni egy tisztességes városnak hölgyeiről, hogy humi szedettvedett, ismeretlen, sehonnai bitang népnek csak úgy mírnix-tírnix odaadják kezüket. Azért hurcolja el magát innen az Úr, mert úgy elpáholjuk, hogy magára nem ismer. Csak ennyit akartam mondani. Punktum.

Nekeresd“.

Mily dühös nép! Bizony ha megtudnák, még pórul járhatnak.

Tán jó volna fölszedni a sátorfát s úgy suttomban elkotródni?

Ah, ez gyávaság volna!

Azt nem teszem. Maradok, s bevárom, minő vége lesz az egésznek.

Másnap ismét két levelet kaptam.

Az elsőben ez állt:

„Akkor várd galambom,
Hogy te kellesz nekem,
Mikor a tűzhelyen
Bazsarózsza terem.
Azt pedig tudhatod,
Hogy ott sohse terem.
Ne várd hát galambom,
Hogy te kellesz nekem.

Egy nő, a ki a hóbortosokat ki nem állhatja“.

Szépen vagyunk.

Egyik ajánlja, hogy kössem föl magam; a második eldöngetni készül, a harmadik hóbortosnak nevez.

Már látom, nem fogok boldogulni.

De nézzük a másik levelet.

Felnyitottam. Csupán ezen néhány szó volt benne:

„Tréfál ön, vagy komolyan beszél???

Wielka“.

Végre, mondtam magamban, van egy, a ki érti az okos szót! s válaszómat a lapba küldtem s csak ennyiből állott:

Wielkának!

!!! Komolyan !!!

Erre következő tartalmú levelet kaptam:

„Vesztett paradicsomnak Wielka!

Jövő szerdán álarcosbál lesz. Jelenjék meg! Egy lengyelnt fog ott látni; az én, leszek. A jelszó ön részéről ez legyen: „Ó eljött, Wielka!“

A dolog érdekes fordulatot vesz.

Elmegyünk, minden esetre elmegyünk.

Esti tíz óra lehetett, midőn a bálterembe léptem.

Csak úgy hemzsegett a sok álarcos. Rövid ideodafutkosás s néhány oldal-dőfés kapása és osztogatása után végre ráakadtam a lengyelnöre.

Szép, sugártermetű hölgy volt. Elöttem ez mindig jó ajánlólevél.

Nagy nehezen hozzáfurakodtam.

— Ó eljött, Wielka! sugám félbizalmas hangon.

— A szótartás valami ritka a férfiaknál! válaszolt ő legyezőjével játszva. Az csak dicséretére válik. Ön az ő küldötte nemde?

— Nem — én magam vagyok.

— Kicsoda?

— A vestett paradicsom.

— Vesztett paradicsom? . . . Hja, igen, igen! A mennyiben ön neki egykor vetélytársa volt. Köszönöm a bókot . . . elfogadom.

Ez igazán lengyelül beszél. Vagy én nem értem őt vagy ő engem.

Hanem szép szemei vannak, az már tagadhatlan; s különben is műveltnek látszik.

— Látta ön Othellót? kérdém bizonyos utógondolattal, mialatt pici lábain fededem szememet.

— A célzás nem rossz, válaszolt mosolyogva. Nem láttam; de nem is kívánom látni. Szerencsére tegnap falura utazott.

Most már világos, hogy nem értjük egymást.

Eppen újabb kérdést készültem hozzá intézni, midőn hirtelen megragadja karomat s rémülten felkiált:

— Szent isten, ő itt van!

— Kicsoda?

— Othello . . . Ha felismert, végem van! . . . Távozzunk hamar, tán még jókor lesz! És karomba fűzve magát, cipelt kifelé a teremből.

En mindezen bámultam, mint a bukkott szerelmes és hagytam magam hurcoltatni. A mint kiértünk, álarcosom pillanatra megállt, s miután ovatosan néhányszor körültekintett, félkérő, félparancsoló hangon fordult hozzám;

—Hamar, bérkocsit! s tuskolt kifelé.

Mit volt tennem, mint kimenék s a kívánt bérkocsit megrendeltem.

Midőn visszatértem hölgyemhez, egy száraz, sovány urat láttam mellette állani, ki megpillantván engemet, villogó szemekkel fordult a lengyelnöhez:

— Tehát ez itten a csábító?

Uram, folytatá aztán hozzám lépve, ezért számolunk!

— Mi közöm nekem az úrhoz? válaszoltam meglehetősen félvállról.

— Igen? kérdé gúnyosan. Azt jól tudom, hogy velem semmi közö sincs; de mint látszik annál több közö van feleségemhez!

Mi a mékü — a felesége?! Tehát ő már feleség? . . . Hm, hm! Itt megint csizmadiát fogtam.

— Bocsanat, szoltam ekkor engesztelőleg; de nekem sem önt, sem feleségét nincs szerencsém ismerni!

— Hasztalan mentség; ez nem segít a dolgon. Holnap végezzünk. En Sütemény János cukrász vagyok s lakom a cirokseprő utcában; szolt és magával ragadva a nőt, összeszorított ököllel távozott.

— Alászolgája érdemes Sütemény úr! kiáltottam utána . . . Bárcsak az ördög vinne el; hogy elrontja az embernek egész mulatságát! Hiába, némely embert csak izgágnak teremtett az Isten!

Boszúságomban haza mentem, erősen eltökélve magam, hogy másnap Pletykafalut elhagyom; rögtön ki is adtam inasomnak a parancsot, hogy mindent rendezzen el az útra.

Másnap reggel éppen indulni akartam, midőn a levélhordó, ki utasításomat birta, belép s egy levelet kézbesít.

Felszakasztom és ezt olvasom belőle:

„Vesztett paradicsomnak Wielka!

Ön nem jelent meg a tegnapi bálban. Miért? — azt ön tudja legjobban. Ha valami által akadályozva volt, s ha még kívánna velem találkozni: jelenjék meg nálam ma esti 8 óraker. Lakásom van a főtéren, 4. szám, 1. emelet. Szobalányom várni fogja önt. Csak ennyit mondjon neki: Wielka!“

Kíváncsiságom a legmagasb fokra hágott. Ki lehet e rejtélyes nő? kérdém magamtól, a kiből ennyi kitartás, ennyi akarat van?

Alig vártam, hogy beesteledjék.

Végre ütötte a nyolcat.

Valami sajátságos érzet fogta el keblemet, midőn a lépcsőkön fölhaladtam.

A szobalány már várt reám.

— Wielka? szoltam kérdőleg fordulva hozzá.

— Várja önt! bólintott fejével. Tesék utánam jönni!

Egy ajtót nyitott meg előttem és távozott.

A terem, melybe léptem, félhomályban derengett; elég mégis arra, hogy a tárgyakat megkülönböztessenem.

A teremben senkisé volt.

— Ki az? kérdé egy hang a mellékszobából.

— Vesztett paradicsom! szótagolám és egy karszékre kellett fogóznom, hogy el ne essem.

Éreztem, hogy egész testemben remegek.

Egy nő jelent meg az ajtóban — bánatos arcú, halovány nő.

A mint szemeink találkoztak, egyszerre, mintha valami megbüvölt volna, lábam a földbe gyökerezett — lépni akartam és nem lehetett; keblem elfogódott — szólani akartam és nyelvem megtagadta a szolgálaltot.

Sohasem feledem el e pillanatot!

— Csak még egy percet Istenem! imádkozék fogyó lélekzettel a nő és az ajtó sarkába fogózott, hogy össze ne roskadjon. Azután nem — bánom — örömet — — halok — —

Többet nem birt szólni . . . össze-roskadt.

— Flóra! kiáltám magamon kívül és egy pillanat alatt mellette termettem s karjaimba zárva őt, forró csókjaimmal árasztam el ajakát. Ő emeld reám szép szemedet hervadó reményimnek üdítő harmata; nyisd mosolyra ajkaidat hamvadó öröminnek bánatos sugára! Flóram! édes szép szerelmem! . . . Ő szólj, beszélj! csak egy szót, csak egyetlen hangot!

Kinos aggodalmak közt folyt le így néhány perc.

Végre eszmélni kezdett.

— Ah Istenem! hol vagyok? szolt bágyadt hangon s fáradtan tekintte maga körül.

— Flóram, egyetlenem! . . . nem ismeresz?

— Kálmán, édes Kálmánom! ó mondd, megbocsátasz-e?

Válasz helyett keblemre öleltem és megcsókoltam.

— Szeretsz-e még Kálmán?

— Végtelenül! És te!

— Nézz arcomra és meggyőződöl, hogy szerettelek kinnal fájdalommal, hogy szeretlek most is, s hogy szeretni foglak mindig — örökké!

.

Egy hónap múlva Flóra nőm lett.

Kíváncsiságom nem hagyott nyugonni, míg meg nem tudtam, miért vonakodott egykor oly határozottan attól, hogy megcsókoljam.

Megmondta.

Félt . . . hogy mitől? — — A kik szerelmesek voltak valaha, úgy is tudják; a kik pedig nem voltak, nézzék hogy minélőbb azok legyenek! Majd akkor megtudják.

Nyilttér.

(E rovat alatt közölt cikkekért a szerkesztőség csak a sajtóhatóság előtt felelős).

Sebők ur a többször említett humoreszk egyik alakjának megszemélyesítésében B. tanártárs alatt (noha két B. van), engemet is érthet. Ártatlanul és jogtalanul lövelt sérelmeit, hason gorombasággal visszatorolni nem természetem, csak annyi legyen még is tudva Sebők úr előtt, miszerint itt létem ideje alatti magaviselete mind hivatalomban, mind azonkívül, a nyilvános és privát életben semmi oly kedélyt lázító botrányra nem szolgáltatott okot, mely által kimondott anathemája oly iszonyuan sújthatna; ezen állítástomat védelmezni fogják mindazok, kik közelebről ismernek; megfogja azt engedni még legnagyobb ellenségem is, de különösen sugalja azt nekem az én jó lelkiismeretem, a mi oly annyira elég, hogy Sebők urnak mérges nyilait engemet soha sem érhetnek, ha netalán még egyszer vagy saját határozata, vagy mások

buzdítására ellenem, ki soha sem voltam utjában, föllépni kedve volna. Azon méltatlan állítás, mintha a humoreszk egyik alakja egy valódi személyi B. volna, és annak rágalmozó következtetései, rossz akarat és ferde fölfogás kifolyásainak nyilváníthatók; egyrészt a legnagyobb logikátlanság bizonyos személyeket valamely költői mű alakjainak kiképzni, sérelem pedig másrészt és azért, mert soha be nem bizonyítható; ezt pedig, higye el, senkisésem érdemlette Sebők úrtól, legkevésbé én, ha engem ért. Miért is mindent, mint olyan, kinek föladata sokkal magasabb, hogysen ilyenekkel foglalkozzék, egész illemmel és nem durvasággal magamról elhárítok. Bodnár.

Felelős szerkesztő: Kolmár József.

HIRDETÉSEK.

11 sz. 3-3.

Kereskedelmi AKADEMIA Pesten.

A pesti, mind két kereskedelmi-testület által alapított kereskedelmi-akademia, mely három akademiái, két előkészületi osztályból, azonfelül egy kétosztályú estiiskolából áll, az akademiái folyamot okt. 1-én, az estiiskolát pedig okt. 8-án nyitja meg.

Közelebbi értesülést nyerhetni a programból, mely az illetők kívánatára az igazgatóságtól (Bálványutca és a főút szögletén, 18. szám, 2-ik emelet) megküldetik.

A magukat fölvetetni kívánó ifjak beiratása sept. 20 — 30-ig történik.

Pest, augusztusban, 1860.

A választmány megbízásából
Az igazgatóság.

(14. 3-2)

Lovak eladása.

Méltóságos özvegy báró Rédl Imréné ő nagysága tisztartósága részéről köztudomásra juttatik, hogy Szabadka városához 1 $\frac{1}{4}$ s Almáshoz szintén 1 $\frac{1}{4}$ órai távolságra fekvő kelebiai majorságban, az ottani ménesből s lófogatókból számfeletti 3 db anya-kanca, 2 db nevendék csikó, s 3 db. hámosló f. é. september hó 27. délelőtti 9 órakor tartandó nyilvános árverés mellett, azonnali készpénz fizetésért elfognak adatni; a mire is a venni szándékozók tisztelettel meghivatnak. — S.

16 sz. 3-1.

Szemközt a vodicei kápolnával 25 $\frac{9}{16}$ kapa szőlő, melyhez 6 hold 100 □ öl szántóföld van kapcsolva, szabad kézből s jutányos áron eladó.

Közelebb értesülhetni a tulajdonosnál. Sz. Antal utca, 192. sz.

17. 3-1.

Örök eladás.

Baján a sz. Antal utcában 702 és 703 helyrajzi számmal jelölt

kényelmes lakház,

a hozzá tartozó melléképületekkel s terjedelmes konyhakerttel, úgy szintén a mellette lévő hambár, s az ehhez tartozó konyhakert, az előbb említett lakházzal együtt, vagy külön is szabad kézből örök áron eladandók. — Személyesen, vagy bérmentett levelek által értekezhetni özv. **Turoczy Istvánné** született **Deák Katalin** asszony tulajdonosnővel Kis Kun Halason.

13. sz. 3-3.

Hauptner Róbert kárpitos

ajánlja évek hosszú során át legjobb hírben álló kárpítúzetét; különösen nagyválasztékú pamlag s divánjait (10 ft.-tól 60 ftig); támlás székeit, derék-aljait, paplan és szőrvánkosait, s elfogad megrendeléseket minden a kárpitos szakba vágó munkára, a legjobb és divatszerű kelmékből valamint minden bútorneműekre; s valóban jutányos ár mellett, munkájáért — melyre még soha panasz nem volt — kezeskedik; külmegrendeléseknél biztos szállítás és jó bepakolásról gondoskodik. Továbbá jelenti, hogy elvállalja a falak és mennyezet szőnyegezését (tapette) s egy szoba bebélelését saját anyagjával egy 24 óra alatt elkészíti s tartósságáért jótáll.

Baja, aug. 24.

Lakása a ref. templom mellett, 188. sz. a.

12. sz. 2-2.

Alulirott szerencsés a t. c. közönségnek értésére juttatni, miszerint jólrendezett

TÜZİ FAKÉSZLETE

által oly helyzetbe jutott, hogy a t. c. közönségnek igen jutányosan és azonnal képes szolgálni.

Árak o. é. készfizes mellett:

Szilfa öle	6	frt.	50	kr.
Tölgyfa öle	5	"	—	"
Jegenye- és nyárfa	4	"	—	"
Fehérfűz nyárfa	3	"	40	"
Dorongszilfa	4	"	20	"
Dorongtölgyfa	3	"	20	"
Lágydorongfa	2	"	40	"

Úgy szintén

kemény- és puhafa

rövidre fűrészelve és megvágva

— azaz takaréktűzhelyekbe való — is kapható ugyanott.

Továbbá mindennemű szerszám-fák mint: **pallódeszkák, kapufák, oszlopok, pincelépcsők, kocsi-szerszámfák**, nemkülönben **kész** és legszebbalakú **borsajtók** is a legjutányosabb áron kaphatók.

Végre alulirott elvállal minden faüzletbe vágó megrendeléseket és megbízásokat is.

Spitzer Simon
tűzifakereskedő.

Főutca 251 sz. a. vagy a fatéren a zöld bódében.

9. sz. 12-4.

Az első magyar

általános

BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG Pesten

közelebb megkezdte

a

biztosítást az ember életére is.

Ennélfogva elvállalja:

I. A biztosított halála után fizetendő tőkék és nyugdíjak biztosítását (I. programm).

II. A biztosított életében fizetendő kiházásitási tőkék, elhalasztott évjáradékok (nyugdíjak) és közvetlen évjáradékok biztosítását (II. programm).

Biztosítások iránti bevallásokat elfogad a bajai takarékpénztár, mint az első magyar általános biztosító társaság ügynöksége, s a felek minden kérdésére teljes készséggel és ingyen nyújt felvilágosítást.

Bevallási minták az ügynökség irodájában ingyen kaphatók.

Bajának értelmes lakossága, mely ismeri az életbiztosítás üdvösségét, s s meggyőződhetik a hazai társaság díjainak előnyössége s feltételeinek loyaltitása felől, hisszük, hogy e téren is bizodalommal, részvétellel forduland a hazai intézethez. —

A biztosítottak halála esetében fizetendő „100 forint” tőke biztosításának díja:

a nyeresémbeni részesüléssel.

A biztosított kor- Évi díja a 85.
éve beléptekor. korévig.

25 év	1	ft.	94	kr.
30 "	2	"	22	"
35 "	2	"	54	"
40 "	2	"	99	"
45 "	3	"	59	"
59 "	4	"	31	"
60 "	7	"	—	"

A biztosított özvegy a családnak kifizettetik, történjék a biztosított halála bármikor. Igy ha a biztosított az első befizetés után halna is meg, a biztosított tőke hiánytalanul és készpénzben fizettetik ki s a biztosított fél, ha a kötvény 3 évig már érvényben állott, a társaság nyeresémben is részesül; mely nyeresémben rész vagy az évi díj csökkentése, vagy az eredetileg biztosított tőke növesztésére fordíthatatik. —

Baja 1860. évi augusztus 18-án.

A bajai takarékpénztár igazgatósága.